

UNRRA Team 191

DIENOS ŽINIOS

Nr. 106 (125) II metai

Glasenbach, 1946 rugpjūčio 16.

Is taikos konferencijos.

Byrnes atsako Molotovui.

Londonas. - Taikos konferencijos vakar dienos praešpie
tiniame posėdyje kalbėjo Byrnes, atsakydamas i. Molotovo priekaištus.
Remdamasis Molotovo pareiškimu, kad esa yra valstybių praturtėjusių
po karo, ypač po paskutiniojo karo, Byrnes pasakė: "Aš nežinau ne vie
nos valstybės, kuriai šie žodžiai galėtų takti, ir tikiuosi, kad Molo
tovas neturėjo galvoje Jungtinių Valstybių. Amerikiečių tautai karas
kaštavo 400 milijardų dolerių, bet Amerika nereikalauja nei atlygini
mo, nei teritorijų, nei reparacijų."

Po Byrnes kalbėjo Višinskis, pareikšdamas, kad Byrnes,
atėjęs laikui, atsakys Molotovas, sovietai gi turi teisę reikalauti
reparacijų.

Čekoslovakų užsienio reikalų ministras Masarykas, atsa
kydamas i. vengrų užsienio reikalų ministro kalbą, pažymėjo, kad tai
netiesa, jog su vengrų mažuma Čekoslovakijoje blogai elgiamasi.

Taikos konferencijos trečiadienio posėdyje vengrų už
sienio reikalų ministras gynė savo krašto pažiūras. Jis pažymėjo, kad
Vengrijos ūkis negali pajėgti sumokėti paskirtu Vengrijai mokesčių.
Jis prašė taikos konferencijos pasiusti i. Vengriją ypatingą misiją. Mi
nistras, tarp kitko, paminejo, kad vengrų vyriausybei, nors ji ir dū
jo pastangų, nepasisekė atstatyti gerų kaimyninių santykių su Čekoslo
vakais, 650.000 vengrų, gyvenančių Slovakijoje, esančios atimtos visos
teisės.

Bulgarų užsienio reikalų ministras pavo kalboje reikal
lavo vakarų Trakijos.

Graikų ministras pirmininkas Tsaldaris, remdamasis is
toriniais faktais, pareiškė, kad Graikijai visuomet gresia pavojus iš
Bulgarijos pusės ir kad vakarų Trakijos gyventojų statistika yra bul
garų suklastota.

Bulgarijos reikalavimą, prieiti prie Egejaus jūros, pa
laikė lenkų ir ukrainiečių delegatai.

Dieba, prieš tai rumunų delegatas pareiškė, kad Sieben
biurgeno gražinimas Rumunijai pašalino paskutines kliūtis palaikyti
draugiškus santykius su vengrija.

Sovietai paneigia.

Berlynas. - Sovietų okupacinių dalinių leidžiamas vo
kiečių kalba oficialus paneigia pranešimus, kad sovietų zonoje vokie
čių vaikai bolshevikų išvežami tam, kad juos išauklėtų komunistais. Pa
neigime pasakyta, kad tos žinios skleidžiamos amerikiečių ir angļu
zonų laikraščių ir prideta pastaba, kad tos melagingos žinios sklai
džiamos ryšium su rinkimais i. savivaldybę, kurie turi įvykti Berlane
s.m. spalio mėn.

TURKIJA ATMETA SOVIETŲ NOTĄ

Ankara. - Turku parlamentas vienu balsu nutarė atmesti sovietų pasiūlymus dėl sąsmaukų. Ministras pirmininkas generolas Teker perskaitė sovietų notą, bendrai paaiškindamas turkų užsienio politiką. Vyriausybės aprištųjų atstovai, drauge su opozicija audringai pasveikino ministro pirmininko pareiškimą, kad turkų užsienio politikos pagrindas liks ir toliau savitarpio pagalbos sutartis su Didž. Britanija. Turkija tikisi galėsianti palaikyti draugingus santykius su JAV, Prancūzija, Graikija ir Arabų Lygos valstybėmis. "Unidet Press" iš Maskvos praneša, kad Turkijos nusistatymui paaiškejus, Dardanelų klausimas gali greit tapti tarptautinio konflikto opiausia vieta.

Britų-amerikiečių laivyno manevrai.

Vašingtonas. - Iš Londono pranešama, kad Viduržemio jūroje įvyks bendri britų ir amerikiečių laivyno karinių pajėgų manevrai. JAV laivyno stabo sefas gen. Nimitz šiandien pareiškė, kad Jungtinės valstybės laiko Europos laivyno karines pajėgas tam, kad jos galėtų paremti okupacinius dalinius. Laivynas turi bendrą Viduržemio jūros vadovybę.

Spauda apie sovietų notą Turkijai.

Vakar sovietų notos teksta tyrė užsienio reikalų ministras Byrnes ir Bevinas.

"Times" diplomatinis korespondentas Ankaroje praneša: "Sovietų pasiūlymas, priėmus, reikštų Turkijos nepriklausomybės pabaigą."

Sovietų Sąjungos isitvietinimas prie jūros sąsiaurių turėtų neigiamų pasekmių visiems artimesiems rytams. Nuolatinis sovietų grėsinimas ir yra priežastis, dėl kurios turkai po karo pabaigos turės karines pajėgas visą laiką mobilizuotas.

Turku laikraštis "Ulus" rašo:

"Šiandien sovietai reikalauja atamos tašku Dardaneluose. Tyto, gal but kitoje mūsų šalies dalyje. Kas mums garantuoja, kad tai yra paskutiniai Sovietų Sąjungos reikalavimai? Sovietų apėritas buvo ir yra nepasotinamas. Sovietų reikalavimus galima atsakyti tik griežtu "ne!" ir galva pasukti į šoną."

Sovietai ir britai koncentruoja kariuomenę apie Iraną.

Vašingtonas. - Irano pasiunttinys Hussein Ala amerikiečių užsienio reikalų ministerijai paaiškino, kad ir prie siaurinės Irano sienos atžygiavusius sovietų kariuomenės dalinius reikia žiūrėti kaip į atsakymą ir britų dalinių koncentravimą ties Bastora.

x x x x x x x x x

- 3 -

PADETIES PAASTREJIMAS PALESTINOJE

Jaruzalė: - Anglai iš Haifo i Kipra pradėjo vežti ne legaliai atvykusius i Palestina žydus. Del itemptos padeties nuo antradienio 2 val. nakties uzdrausta iseiti is namu; del to kilo kruvinu susiremimu gatvėse. Kai buvo suzinota, kad nelegalus imigrantu bus eviem britu laivais isvežti ik Kipra, žydu slaptas radio siustuvys pas skatino žydus, nežiūrint draudimo, iseiti i gatves, protestuojant prieš angliu priemones. Mažos žydu grupės bandė pasiekti uostą, bet buvo britu daliniu sulaukytos. Kai nepaklausė paliepine grąžti namo, kareiviai pradėjo šaudyti. Užmusia vienuolika žydu; viena moteris ir desimt vyrų. Ai buvo pašaukti tankai, kova tesusis va laha, nutruko ir tvarka vel buvo grąžinta.

X X X X X X X X X

Rugpjūcio 15 diena padetis Palestinoje dar paastrėjo. Paskutiniems dienomis žydu teroro organizacijos nariu pagrobti du britu karininkai ir laikomi ikaitais už keleta mirdiai pasmerktu žydu teroristu. Britai tesia nelegaliu imigrantu pervėzima i Kipra; žydu gyventojai visoj Palesitnoje masiniuose susirinkimuose prieš tai protestuoja ir žydu tautinė taryba paskelbe pirmąjį nebendradarbiavimo laipsnį.

Argentina priima Quislingus.

Buenos Aires. - Argentinos imigracijos biuro direktoriaus pranesimu, apie 1000 norvegu "quislingu" bus greitu laiku a apgyvendinti Argentinoj, kuz jie gaus darbo laivu ir žuvu pramonės imonese. "Mumus nerūpi Europos politika", pareiske direktorius ir mes priimame kiekviena skandinavą, vis vien ar jis butu "quislingo" salininkas ar ne.

Kinija bando eiti naujus kelius.

Nankingas. - Japonijos kapituliacijos metiniu mišėjimo proga maršalas Ciangaisėkas kreipėsi i kinu tauta, ypae i komunistus, skatindamas juos bendradarbiauti, atstatant vieningą, demokratišką ir stiprią Kiniją.

Maršalas pakartojo savo atstatymo programos pagrindinius dėsnius ir pareiske, kad jis noris baigti politinio vyrovimo periodą pagal istatymus teiseta vyriausybė. Kinu tautihis susirinkimas bus susauktas lapkričio 12 d. To plano vykdymui jis baigė savo Komingtango partijos valdymą. Komunistai turi garantuoti karines paliaubas, laikytis priimtų nutarimu ir isijungti i tautinę armiją savo pajėgomis. Negali būti leista, kad valstybėje būtų kita valstybė ir kad salia tautinės armijos operuotu privati armija. Ai sudaro didžiausius sunkumus susiterimui. /versti/

Kinija bando eiti naujus kelius.

/atkelta iš 3 pusl./

AND iš Vasingtono pranešimu, atrodo, kad amerikiečių sluoksniai nusivylė Čiangaišeko pareiškimais. JAV atstovų Komiteto nuomone, reikia, prieš pradėdant su komunistais derybas, pareikalausti iš jų, kad jie padėtų ginklus, ir tik po to su jais tartis. Komunistai gi nori padėti ginklus tik po to, kai politinės derybos bus užbaigtos.

La Guardia atvyksta į Salzburgą.

Vieha. - UNRRA'os generalinis direktorius la Guardia, tur būt, šįdien atvyks į Salzburgą. Jis čia praleis savaitgalį.

Tuko pasmerktas mirti.

. Londonas. - Bratislave pasmerktas mirti pakariant buvęs valstybės prezidentas Tuka. Jis kaltinamas bendradarbiavimu su vokiečiais.

Generolo Anderso dienos įsakymas.

Londonas. - Lenkų korpuso Italijoje vadas generolas Anders kovos prie Varšuvos dienos minėjimo proga savo daliniams išleido įsakymą, kuriame sakoma, kad lenkų savanorių pareigos dar nėra baigtos, kad kova už Lenkijos laisvę tęsiasi toliau.

Čekoslovakijos pretenzijos dėl Vengrijos žemių.

Paryžius. - Čekoslovakijos delegacija pateiks "aikos konferencijos komisijai, kuri ruošia Vengrijos taikos sutartį, pageidavimą išlyginti sienas su Vengrija. Čekoslovakijos pageidavimai liečia vietoves su 14400 ha plotu ir 7500 gyventojų. Pageidavimai pagrindžiami tuo, kad Presburgo apylinkės ūkiniais sumetimais turi būti praplėstos ir apsaugotos. Toliau pabrėžiama, kad yra numatyta Dunojų ir Elbės jungiančią kanalą statyti; kanalas ties Presburgu turi jungtis su Dunojumi. Tuo būdu šis miestas taps svarbiausiu vandenės keliu tarp Baltijos ir Juodosios jūros uostu ir drauge opiausia Pietryčių Europos ir Adrijos uostu. Su Čekoslovakijos teritorijos praplėtimu numatomas laisvo uosto įrengimas, kuris galėtų būti tik pietiniam upės krantui.

Vengrijos protestas.

Londonas. - Pagal Budapešto radio pranešimą, Vengrijos ministras pirmininkas Nagy kuo skubiausiai vyks pas Vengrijos delegaciją Paryžiu. Vengrijos parlamentas šiandien priėmė pasiūlymą, parlamento pasėdi laikyti "iskilmingu protestu" prieš taikos sutarties projektą.

Dienraštis leidžia Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Ats. Red. Saltėnis.